

Bekämpning av salmonella på gårdar med nötköttsproduktion

Bakgrund

Inom ramen för den översyn av övervakning och bekämpning av salmonella hos nötkreatur som Jordbruksverket genomför är en modern och kostnadseffektiv bekämpning på gård innefattad. Växa Sverige genomför ett projekt för utvärdering av salmonellabekämpning på gård baserat på riskvärdering och besättningsanpassade åtgärder. Det finns ett behov av att anpassa modellerna även för nötköttsproducerande gårdar innan Jordbruksverkets nya övervaknings- och bekämpningsstrategi sätts.

Aktiviteter

Projektet har under 2017 fokuserat på att fortsätta arbetet med riskvärderingsmodell för dikobesättningar och ungnötsproduktion, framtagande av åtgärdsbank samt dialog med branschen i frågorna.

Riskvärdering – slaktnöt och dikor

Nya versioner av riskvärderingsmodeller har tagits fram. En viktig del i revideringarna är synkronisering med motsvarande dokumentstöd för mjölkbesättningar.

Åtgärdsbank

För bekämpning på gård med både smittreducerings- och kostnadshänsyn måste insatta åtgärder vara effektiva. Detta görs genom att skapa en åtgärdsbank och ta hänsyn till framgångsrika åtgärder som tillämpats i tidigare genomförda bekämpningar och genom erfarenheter från andra aktörer.

Erfarenheter från besättningar som genomfört bekämpning

Vi har genom intervjuer tagit in erfarenheter från fyra nötköttsproducenter vars besättningar varit spärrade och genomgått sanering av salmonella. Några exempel på synpunkter listas här:

- Som **framgångsfaktorer** anges till exempel möjligheten att skapa tillfälliga inhysningslösningar, att lägga upp en övergripande plan som sedan följs och att det är lättare att genomföra bekämpning under sommaren.
- Som **svårigheter** nämns bland annat att åtgärder för sanering i stallar med stora tjuvar är svåra att genomföra än i kalvstallar. Åtgärderna får inte hindra normal drift och måste vara arbetarskyddsmässigt acceptabla.

- Om det **nuvarande systemet** att hantera salmonella säger man bland annat att stoppade kalvinköp och stoppad slakt gör att hela produktionen står stilla. Detta kostar mycket pengar och att det kan ta lång tid att få jämn produktion även efter spärrhävning.
- Om en **ny modell** för hantering av salmonella tycker de att det är svårt att ha åsikter om detaljerna i ett så tidigt skede, men att en förändring av systemet och minskade kostnader är positivt. Vilka restriktioner som ska gälla för inköp och slakt är mycket viktigt! De säger också att provtagningsmodellen/ambitionsnivån spelar roll. Om man ska ”leta bakterier med tops i sprickor” måste en ”totalsanering” göras!
- Flera av besättningarna har gjort **förändringar** i driften efter spärrhävningen. Några exempel: har arbetat med förbättrade flöden; har byggt ett nytt stall och valde då att bygga helt utan djur- eller gödselkontakt mellan grupper, har lagt om produktionen med förändrade inköpsrutiner.

Dialog med branschorganisationer

För att få förtroende för en ny modell behöver den kommuniceras med nötköttsbranschen. Förslagen på förändringar för både mjölk- och kött har presenterats för Sveriges Nötköttsproducenter. De ser positivt på en förändring av nuvarande system.